

Počátky hornictví na jihu Čech

Jakkoli to dnes již většinou ani nevnímáme, hornická minulost jižních Čech je velice bohatá a zanechala po sobě množství stop.

Vypovídají o úmorné práci, s jakou bylo kdysi dobýváno nerostné bohatství zpod zemského povrchu.

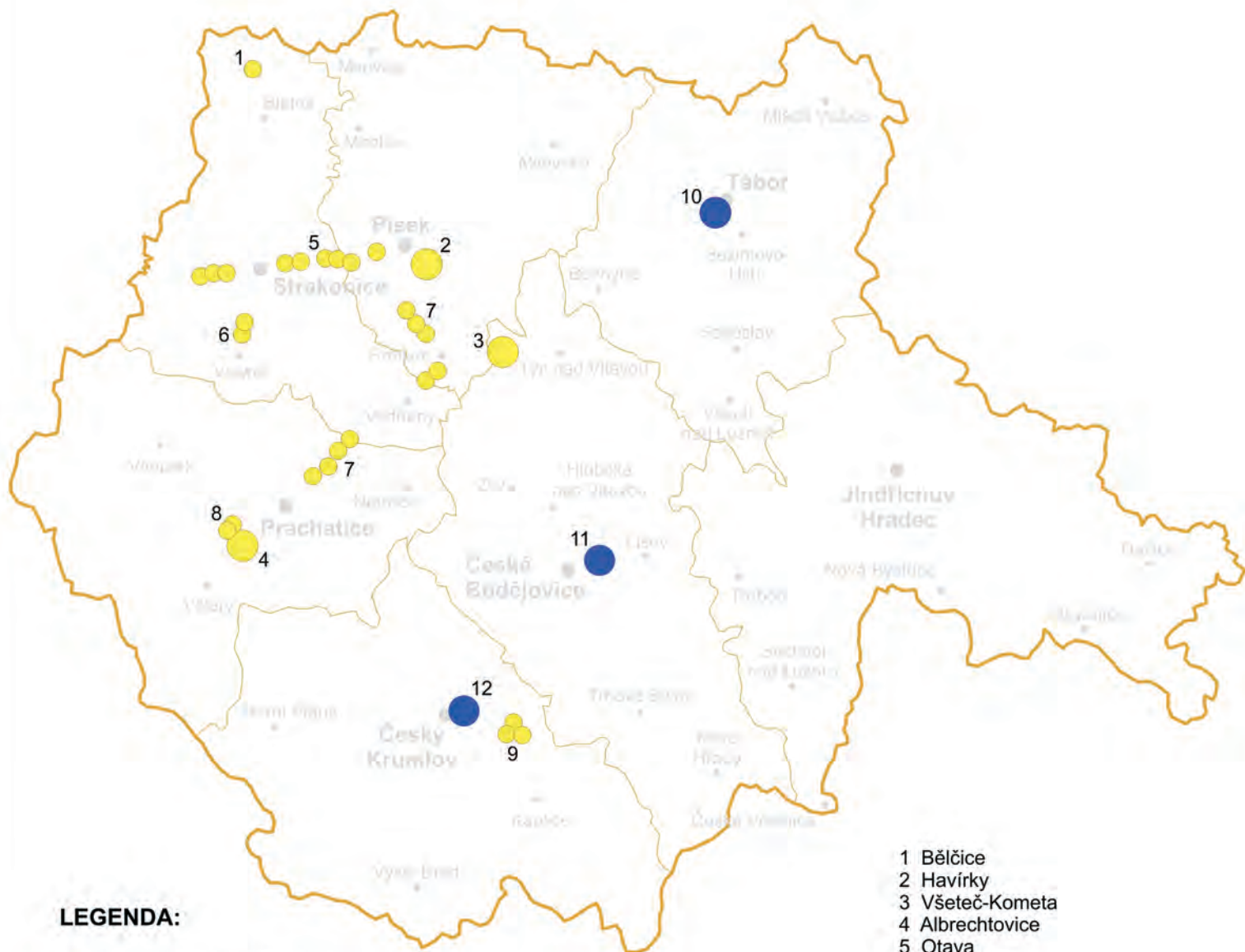
Mezi nejzajímavější kapitoly samozřejmě patří těžba drahých kovů, jejíž kořeny spadají hluboko do pravěku. Je známo, že zlaté mince a předměty užívali Keltové, obývající naše území v posledních staletích před začátkem letopočtu. Vrcholný středověk přinesl rozkvět zlatých dolů v okolí Kašperských Hor, ale také na Prachaticku, Vodňansku, v Píseckých horách nebo v oblasti Bělčic a Kasejovic. Na některých místech těžba pokračovala až do novověku. Na zlatonosných řekách, zejména Otavě, Blanici a jejich přítocích, probíhalo rýžování zlata ze sekundárních ložisek.

TĚŽBA RUD V JIŽNÍCH ČECHÁCH DO HUSITSKÝCH VÁLEK

Jihočeská ložiska nerostných surovin

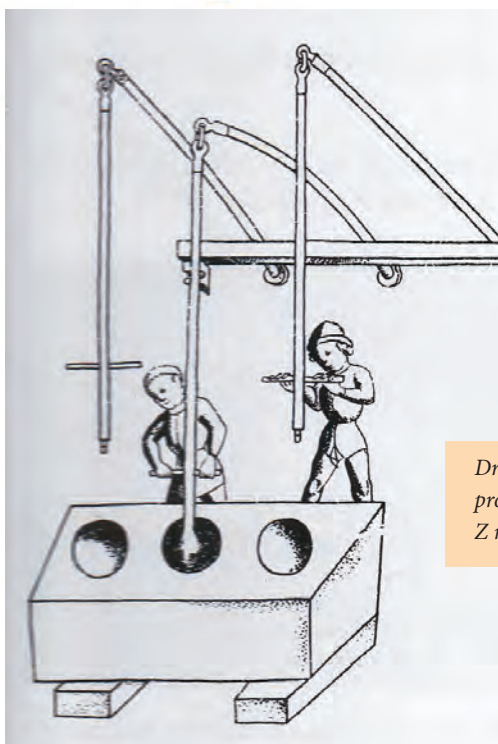
Sestavil Ing. Jiří Zikeš

LEGENDA:

- Primární ložiska zlata
- Sekundární (rozsyповá) ložiska zlata
- Ložiska stříbra a olova

- 1 Bělčice
- 2 Havírkv
- 3 Všetec-Kometa
- 4 Albrechtovice
- 5 Otava
- 6 Volyňka
- 7 Blanice
- 8 Záblatí
- 9 potoky v okolí Zubčic a Mirkovic
- 10 Horky-Tábor
- 11 Veska-Rudolfov
- 12 Český Krumlov

*Drcení rudy v miskovitých prohlubních v první polovině 15. století.
Z rukopisu „Feuerwerkbuch“*

Počátky těžby na Rudolfově

Těžba stříbra na Českobudějovicku probíhala již ve středověku, víme však o ní jen velmi málo. Jedinou zprávu představuje listina z února 1385, kdy král Václav IV. povolil Václavu Klaricovi a jeho společníkům prodávat stříbro a rudu, získané z dolu zvaného Monstrance v prostoru dnešního Rudolfova. Nelze z toho odvodit nic bližšího o rozsahu a době důlní činnosti, ani o jejích úspěších či neúspěších. Po dobu následujícího více než století žádné písemné doklady nemáme, je však pravděpodobné, že čas od času docházelo alespoň k pokusům o těžbu. Nemohly však být příliš rozsáhlé ani dlouhodobé, protože by nejspíše zanechaly stopu v bohatém budějovickém archivu.

Teprve s počátkem 16. věku se začínají v pramenech objevovat ojedinělé zmínky. Po roce 1522 rytíři Metelský z Feldorfu a Doudlebský z Doudleb spolu s dalšími těžaři otevřeli doly u vsi Nedabyle, ve stejné době se o kvalitu stříbrné rudy od Vidova zajímal i Jan z Rožmberka. Zdejší ložiska se ukazovala jako velmi nadějná a přitáhla pozornost podnikavých měš anů, zejména z blízkých Budějovic. V první polovině roku 1544 začala s vlastním důlním podnikáním také městská obec Budějovice, na jejíchž pozemcích vlastně většina dolů vznikala. Těžební činnost od toho roku nabrala na intenzitě a oblast pozdějšího Rudolfova ožila dosud nebyvalým hornickým ruchem, a to se všemi kladnými i zápornými důsledky.

Nejnovější archeologický průzkum sekundárních ložisek zlata na Českokrumlovsku potvrdil existenci rýžoviš na potocích v okolí Zubčic, Mirkovic a Přídolí.

Ze studie Raná exploatace exogenních akumulací zlata na Českokrumlovsku, autoři Michal Ernée, Petr Hrubý, Karel Malý, Martin Tomášek, Jiří Valkony

*Zlatodoly Kometa na Písecku. Dvojitá šachta.
Foto Pavel Sladkovský*